

GÖRÜNÜM

NİSAN 2018

SANAT, TASARIM VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ KAVİM'DİR
GÜZ
2018
Sayı: 4

JOURNAL OF ART,
DESIGN & SOCIAL SCIENCES

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

**KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
HAKEMLİ ELEKTRONİK DERGİSİ**

GÖRÜNÜM

2018 Nisan/ Sayı: 4

Sahibi: Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı adına Prof. Dr. Nigar PÖSTEKİ

Genel Yayın Yönetmeni: Yrd. Doç. Dr. Z. Canan BAYER

Editör: Yrd. Doç. Dr. Üftade MUŞKARA, Yrd. Doç. M. Çağatay GÖKTAN

Editör Yardımcısı: Arş. Gör. G. Sevgi KARACA

**Redaksiyon: Arş. Gör. Arzu PARTEN, Arş. Gör. Serpil ŞAHİN, Arş. Gör. Ceyhun TOPCU,
Dilara ŞENTÜRK**

Grafik Tasarım: Burak YÜRÜR

İletişim: Yrd. Doç. Dr. Üftade MUŞKARA gorunum@kocaeli.edu.tr

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Ahmet BEŞE, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. İsmet ÇAVUŞOĞLU, Yalova Üniversitesi

Prof. Nilüfer ERGİN DOĞRUEK, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ayten ER, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Nevrihal ERDOĞAN, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Ayşegül İZER, Mimar Sinan Üniversitesi

Pro. Dr. Recep KARADAĞ, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Ece KARŞAL, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Levent KILIÇ, Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Hülya NUTKU, Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Tuba ÖKSE, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Nilüfer ÖNDİN, Mimar Sinan Üniversitesi

Prof. Dr. Candan TERWIEL, Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Metin TOPRAK, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Murat TUNCAY, Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. M. Safa YEPREM, Marmara Üniversitesi

ÖNSÖZ

Değerli Okur,

Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından yayımlanan Görünüm dergisinin dördüncü sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda dergimize katkıda bulunan yazarlarımız sanat çerçevesinde çeşitli konuları ele almaktalar.

Abdül Tekin ve Osman Odabaş, Çağdaş Sanat ve Eğitim İlişkileri başlıklı çalışmalarında sanat ve eğitimin toplumları dönüştürmede üstlendikleri rolleri irdelemektedirler. Toplumu etkileme güçleri sanat ve eğitim ilişkisinin de dikkatlice planlanması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Yazarlar buradan hareketle bu ilişkinin yeni bir politik estetik düşünme biçimini geliştireceği görüşünü ortaya koyup, sanat eğitiminin sanatçılar aracılığı ile yeniden şekil alması gerekliliği üzerinde durmaktadırlar. Çünkü sanatçı eğitim ile ilişki kurmadan doğal yeteneklerini ortaya koyamamaktadır. Ancak eğitimin iktidar ile ilişkilerinin sanat ve sanatçı üzerindeki etkisinin de sorgulanması gerekmektedir. Bu amaçla toplumla sanatı eğitim çatısı altında buluşturma fikrinden yola çıkan Free International University, Street-Level Youth Media, The Center of Urban Pedagogy (CUP) örnekleri incelenmektedir.

Barok sanat devrinde yaşamış Francesco Borrominiyi 400. ölüm yılı dönümünde anmak amacı ile 1999-2003 yılları arasında "The Museo Cantonale D'arte" tarafından bir sergi gerçekleştirilmiştir. San Carlino Sergileme Pratiğinin Tasarım Kökeni başlıklı çalışmada Canan Demirok, Borromini'nin Barok sanat devri içindeki en önemli eseri olan San Carlino Katolik Kilisesi yapıtını ünik bir sergileme çözümü ile değerlendiren ve çağdaş Mimar Mario Botta tarafından gerçekleştirilen San Carlino modelinin sergi pratiğinin tasarım kökenini çözümlemeye çalışmıştır. Projede; San Carlino Katolik Kilisesi'nin orijin yapı kütleleri ile aynı ölçekli olan kesit görünüş modeli yeniden inşa edilmiştir. Çalışmanın araştırma yöntemi; üç temel unsur barındırmaktadır. İlk unsur; Mario Botta ve Francesco Borromini'nin tasarım üslupları üzerindedir. İkinci unsur; Mario Botta tarafından tasarlanan yeni San Carlino maket eserinin; konum, plan, cephe, kubbe çözümü; süsleme gibi ana kütleli gizleyen plastik öğelerinden arınarak, Barok mimari yapıtının çıplak iskeletinin incelenmesidir. Üçüncü unsur ise; Yeni San Carlino yapıtının görsel ileti gücünün diğer medya araçlarından ve sergileme tekniklerinden neden daha etkili olduğunun tartışmasından çıkan değerlendirmenin diğer unsurlar dâhilinde sonuçlandırılmasıdır. Demirok, çalışmada dört asır önce yapılar inşa etmiş bir mimarın yeniden hatırlanması için onun bir yapısını yeniden ele almış olmakla; mimar Mario Botta'nın, yenilikçi bir sergi profili yarattığını düşünmektedir.

Mehmet Fatih Yelmen'in çalışması Gerçeküstücü Fotoğraflarda Psikolojik Anlam: Man Ray Örneği fotoğraf üzerine yoğunlaşmaktadır. Fotoğrafın anı sabitlemesi dışında başka alanlara katkısı da gözönünde bulundurulmalıdır. Örneğin suçlu insanların portrelerinin çekilmesiyle oluşturulan arşiv, kriminalistik bilimine katkı sağlamıştır. Çalışmada fotoğrafın psikoloji bağlamındaki sanatsal yansımaları ele alınmıştır. Özellikle gerçeküstücü sanatçıların fotoğraflarında kullandıkları teknikler sonucunda ortaya çıkan eserler, psikanalizden faydalanılarak açıklanmıştır. Anlaşılmaktadır ki, gerçeküstücü sanat eseri, aynı zamanda psikoloji ile de ilgilidir ve eser hakkında yapılacak her yorum, elde edilecek her anlam psikanalizin bir parçasıdır. Buradan hareketle Luiza Casati'nin Man Ray tarafından çekilen The Portrait of My Soul isimli portresi incelenmektedir.

Minimalizm ve "Sil Gözyaşlarını Artık Hiçbir Şey Eskisi Gibi Olmayacak" Adlı Oyunda Minimalizmin İzdüşümleri isimli makalesinde Onur Özcan, sadeliği, en azı ve saflığı ilke kabul eden minimalizm akımının tiyatro ile ilişkisini incelemektedir. Minimalist tiyatrodaki sahne ve kostüm tasarımı, makyaj ve sahne aksesuarlarında sadelik göze çarpar. Sahne mümkün olduğu kadar boşaltılmalıdır. Oyunculukların doğaçlama ve gerçekçi bir yapıda olması gerekmektedir. Bu bakış açısından hareketle yazar Mek'an Sahne'nin "Sil Gözyaşlarını Artık Hiçbir Şey Eskisi Gibi Olmayacak" isimli oyunu minimalist tiyatro ilkelerine göre değerlendirmeye çalışmıştır.

Letonya'nın Başkenti Riga'da "Art Nouveau" Üslubu ve Müzesi bizi Letonya'nın başkenti Riga'ya götürüyor. Oya Şenyurt 19. yüzyıl sonunda etkili olan Art Nouveau üslubun Riga şehrindeki yansımalarını ele almıştır. "Art Nouveau" üslubunun Letonya'daki versiyonu tümüyle uluslararası nitelikte olmayıp, ulusallaştırılmış ve halk geleneği içinde yer edinerek ülkeye özgü bir "Milli Romantizm"i ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle kentteki Art Nouveau Müzesi ile ilişkili olarak, "Art Nouveau" ve "Milli Romantizm" in karma üslupsal özelliklerini taşıyan bazı yapılar ve bu yapıların mimarlarının incelenmesi hedeflenmiştir.

Selçuk Artut, Müzisyenin Teknoloji Kullanımı İle Boyut Kazanan Görsel ve İşitsel Performansı makalesinde geleneğe dayalı teorilere ve varsayımlara odaklanmış akademik çizgi ile tekniğe dair olanakların yaygınlık kazanmasını takiben deneyselliğin katkısını ele almış ve müziğin algoritma ile bestelenmesi, eş zamanlı müzik kodlama, ses sentezleme, ses örnekleme, sesin eş zamanlı olarak görüntü ile ilişkilendirilmesi gibi farklı üretim biçimlerinin üretim sürecine dahil oluşunu incelemiştir. Yazar, müzisyenin kavramsal ve işlevsel tanımının sahip olunan teknolojik edinimlerin de katkısıyla yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Artık müzisyen hem teknolojiyi kullanan hem de üreten rolünü üstlenebilmektedir.

21. Yüzyılın Sanat ve Tasarımı Eğitiminde Hikâyelerin Kullanımına Dair Öneriler başlıklı makalesinde Sevgi Arı, hikayeci anlatımın öğretici niteliğini araştırmıştır. Hikayeci anlatımın psikoloji üzerindeki olumlu etkilerini gösteren veriler ile hikayenin eğitsel alandaki gerekliliği ortaya konulmuştur. Hikayeleştirme, didaktik olmayan ve aktif bir öğrenme süreci sağlamak adına eğitsel amaçlarla kullanılması önemlidir. Hikayeler sadece yaratıcı drama dersleri dahilinde ve dar bir yaş grubuna yönelik olarak uygulanmaktadır. Oysa hikayeleştirme yönteminin her yaşta insanda kalıcı bir bilgi aktarımı sağlayabileceği, sanat ve tasarım alanı başta olmak üzere tüm eğitsel alanlara adapte edilerek kullanılabilmesi çalışmadan ortaya çıkan önemli bir sonuçtur.

Tüm bu çalışmaların sanat ve eğitim alanına katkıda bulunmasını diliyoruz. Akademik alan ile uygulama alanını birleştirme çabasında çıkılan yolculukta gelecek sayılarda birlikte olma temenniyle...

Prof. Dr. Nigar PÖSTEKİ
DEKAN

İÇİNDEKİLER

6 Çağdaş Sanat ve Eğitim İlişkileri
Abdül Tekin - Osman Odabaş

San Carlino Sergileme Pratiğinin
Tasarım Kökeni
Canan Demirok

13

20 Gerçeküstücü Fotoğraflarda Psikolojik
Anlam : Man Ray Örneği
Mehmet Fatih Yalman

Minimalizm ve "Sil Gözyaşlarını Artık Hiçbir Şey Eskisi
Gibi Olmayacak" Adlı Oyunda Minimalizmin İzdüşümleri
Onur Özcan

28

36 Letonya'nın Başkenti Riga'da "Art Nouveau"
Üslubu ve Müzesi
Oya Şenyurt

Müziyenin Teknoloji Kullanımı İle Boyut Kazanan
Görsel ve İşitsel Performansı
Selçuk Artut

46

54 21. Yüzyıl Sanat ve Tasarım Eğitiminde Hikayelerin
Kullanımına Dair Öneriler
Sevgi Arı